

ΡΙΖΟΚΑΡΠΑΣΟ

Το χωριό μου πήρε την ονομασία του από τον πιο κάτω θρύλο: κατά την περίοδο του Μεσαίωνα στην Καρπασία δεν υπήρχε το ηρωικό Ριζοκάρπασο αλλά η ακμάζουσα παραλιακή πόλη Ουρανία, την οποία έφτιαξε ο μυθικός βασιλιάς της Κύπρου Πυγμαλίωνας. Σύμφωνα με την παράδοση οι κάτοικοι του σημερινού Ριζοκαρπάσου κατοικούσαν στην τώρα πασίγνωστη περιοχή Αφέντρικα, η οποία πήρε το όνομά της από την εκκλησία της Παναγίας της Αφέντρικας.

Ο θρύλος για την τελειωτική καταστροφή της Ουρανίας λέει ότι κατά τη διάρκεια της τέλεσης ενός γάμου κάθονταν όλοι οι Καρπασίτες και διασκεδάζαν. Τότε εμφανίστηκαν στο γλέντι τρία άγνωστα παλικάρια, τα οποία οι φιλόξενοι Καρπασίτες τα κάλεσαν στο τραπέζι, για να ευχηθούν στο νεόνυμφο ζευγάρι. Πάνω στο γλέντι άρχισαν τα τσιατιστά παραδοσιακά κυπριακά τραγούδια .

Έτσι ένα από τα τρία παλικάρια άφησε το πιο κάτω μήνυμα στους φιλόξενους Καρπασίτες << Ώσπου στέκει το φεγγάρι, είμαστε φίλοι τζαι κουμπάροι. Άμα δύσει το φεγγάρι, εννά γίνουμε μαλλιά κουβάρι>> Οι καλοκάγαθοι Καρπασίτες δεν έδωσαν σημασία στους στίχους του τραγουδιού πιστεύοντας ότι δε βρήκαν κάτι καλύτερο που να ταιριάζει στη συγκεκριμένη περίπτωση και τότε βρέθηκαν προ εκπλήξεως όλοι εκτός από δυο Καρπασίτες, οι οποίοι υποψιάστηκαν ότι τα πιο πάνω λόγια δεν ταίριαζαν με τη συγκεκριμένη περίπτωση και κατέβηκαν στη θάλασσα, για να επιβεβαιώσουν, αν οι (μουζαφιρέοι) ξένοι τους ήταν απλοί ψαράδες ή εχθροί. Δυστυχώς δεν πρόλαβαν τα δυο παλικάρια να επιβεβαιώσουν τις υποψίες τους, επειδή εκείνη την ώρα το φεγγάρι έδυε και ήταν η ώρα που οι πειρατές συμφώνησαν να πραγματοποιήσουν την επιδρομή τους.

Τότε οι πειρατές έστειλαν μήνυμα στους τρεις φιλοξενούμενους, οι οποίοι ήταν κι αυτοί πειρατές και άρχισαν να σκοτώνουν τους κατοίκους. Κι απ' εδώ πήρε το όνομά του το Ριζοκάρπασο, επειδή κατά τις επιδρομές οι χριστιανοί κάτοικοι του χωριού, για να επιβιώσουν από τις σφαγές και τις λεηλασίες των επιδρομών μετακινήθηκαν στο σημερινό ΡΙΖΟΚΑΡΠΑΣΟ, όπου τα βράδια κρύβονταν μέσα στις ρίζες των θάμνων και των δέντρων και έτσι δημιουργήθηκε η σύνθετη λέξη "Ρίζο – Κάρπασο " από τη λέξη Ρίζα κα τη λέξη Καρπασία.

Γενικές πληροφορίες για το χωριό

ΤΟ ΡΙΖΟΚΑΡΠΑΣΟ ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ ...

Το Ριζοκάρπασο είναι μεγάλη κοινότητα της κατεχόμενης Καρπασίας, τελεί υπό παράνομη τουρκική κατοχή από το 1974. Το Ριζοκάρπασο είναι μεγάλη κοινότητα της κατεχόμενης Καρπασίας και είναι διαχωρισμένη στις πιο κάτω ενορίες:

1. **Αγία Τριάδα:** πήρε την ονομασία της από την ομότιπλη εκκλησία που βρίσκεται στο κέντρο την ενορίας
2. **Λεκό:** πήρε την ονομασία της από το ποτάμι λεκόνι που διέσχιζε την ενορία
3. **Ανάβρυση:** πήρε την ονομασία της από τις πάμπολλες βρύσες που υπήρχαν στο χωριό

Πριν από την εισβολή του Αττίλα στο χωριό μου υπήρχε πλούσια πολιτιστική ζωή, η οποία διαφαίνεται από την πληθώρα οικοδομημάτων που υπήρχαν στο χωριό και τόνιζαν την ανάπτυξη του παρόλο ότι το χωριό βρισκόταν σε μια απομακρυσμένη περιοχή από την πρωτεύουσα.

Στο χωριό μου υπήρχε ένα εξατάξιο γυμνάσιο, δύο δημοτικά σχολεία, δημοτική αγορά, Αστυνομικός σταθμός, Πυροσβεστική υπηρεσία, Τελωνείο, Δημοτική βιβλιοθήκη, Συνεργατικό παντοπωλείο, Συνεργατική Πιστωτική εταιρία, Τράπεζα Κύπρου, φαρμακείο, Ιατρείο Γεωργίου Παλλήκαρου (Κότσιου), Οδοντιατρείο Κρουζίδη και κυβερνητικό ιατρείο. Όλα αυτά δείχνουν το πόσο αναπτυγμένη ήταν η κωμόπολη Ριζοκαρπάσου. Επιπλέον το χωριό διέθετε Δημοτική αγορά, παντοπωλεία, ζαχαροπλαστείο (Πακλαβατζής), το σινεμά Λουϊζιάνα, εργοστάσιο επεξεργασίας καπνού (ΣΟΚ), ξενοδοχείο «Η ΟΑΣΙΣ» με 16 κλίνες, παγωταρία (Κάππος), τέσσερα Ελαιοτριβεία, δύο αλευρόμυλους, σφαγείο, δέκα κρεοπωλεία, δύο λατομεία πέτρας και αρκετές ψαρόβαρκες, αφού ένα από τα κύρια επαγγέλματα των συγχωριανών μου ήταν το ψάρεμα.

Οι κύριες ασχολίες των κατοίκων του χωριού ήταν η αλιεία, η κτηνοτροφία, η γεωργία και κυρίως η παραγωγή καπνού. Στο χωριό μου όλες οι γυναίκες ήταν αρκετά δραστήριες, επειδή δούλευαν και αυτές στα χωράφια, βοηθούσαν στην παραγωγή καπνού και επιπλέον κατασκεύαζαν πανέρια ή κάδρα από μεταξοσκώληκες και όλα αυτά τα συνδύαζαν πάντοτε με τη φροντίδα του σπιτιού και της οικογένειάς τους.

Γενικές πληροφορίες για το χωριό

Γεωγραφική Θέση:

Βρίσκεται 67 χλμ βορειοανατολικά της πόλης της Αμμοχώστου και είναι το ανατολικότερο σημείο του Ελληνισμού.

Πληθυσμός:

Το 1960 κατοικούσαν στην κοινότητα αυτή 3151 Έλληνες και 2 Τούρκοι.

Χριστιανικοί Ναοί:

Στα όρια της κοινότητας αυτής βρίσκονται οι εκκλησίες Αγίου Συνέση και Αγίας Τριάδας καθώς και τα εξωκλήσια Προφήτη Αββακούμ, Παναγίας Ελεούσας, Παναγίας Αφέντρικας, Αποστόλου Ανδρέα (Ιερά Μονή), Αγίου Γεωργίου (ερείπια), Αγίου Γεωργίου Μεσοβούνι, Αγίας Μαρίνας, Αγίας Αθανασίας, Αγίου Φίλωνα, Αγίου Νικολάου, Αγίας Μαύρης κ.α.

Σχολεία:

Στα 2 ελληνικά Δημοτικά Σχολεία, και ένα Γυμνάσιο που λειτουργούσαν εδώ πριν την τουρκική εισβολή. Κατά το σχολικό έτος 1973-74 φοιτούσαν 277 μαθητές στα δημοτικά και 213 στο Γυμνάσιο.

Συνέπειες Τουρκικής Εισβολής:

Το 1979 εξακολουθούσαν να κατοικούν στην κοινότητα αυτή 1174 Έλληνες κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες. Το 1994, παρέμειναν στην κοινότητα 355 εγκλωβισμένοι. Οι κατοχικές δυνάμεις και η παράνομη κατοχική διοίκηση απαγορεύουν την επιστροφή των υπόλοιπων Ελλήνων κατοίκων της κοινότητας.

Κείμενο - φωτογραφίες Ιωάννα Αλεξάνδρου (Ριζοκάρπασον)

Μαθήτρια Λυκείου Λευκάρων

Εικόνες από το μαγευτικό τοπίο του χωριού

Ριζοκάρπασο: ένας επίγειος παράδεισος που συνδυάζει βουνό και θάλασσα, γαλάζιο και πράσινο.

Πασιάμμος

Κρεμμαστή

Περιοχή Αφέντρικας